

I § 12, stk. 3, er der en særlig regel om placering inden for eller uden for ansættelsesområdet af varigt ansatte tjenestemænd under 60 år, der af helbredsmæssige grunde bliver uegnet til at varetage den hidtidige stilling.

Ifølge § 12, stk. 4, har en person, der ansættes på åremål, og som i forvejen er tjenestemand, pligt til ved åremålets udløb eller ved ansættelsens ophør af anden årsag, der ikke kan tilregnes den pågældende, at overtage et andet passende arbejdsområde inden eller uden for sit hidtidige ansættelsesområde. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at en åremålsansat tjenestemand med tilbagegangsret ved åremålsansættelsens udløb eller ophør af anden årsag, der ikke kan tilregnes den pågældende, har pligt til at overtage et andet – i relation til tilbagegangsstillingen – passende arbejdsområde inden for staten, jf. Folketingstidende 1968-69, Tillæg A, spalte 3919.

I disse situationer ydes der § 55-tillæg, hvis lønnen er lavere end i den hidtidige stilling, henholdsvis tilbagegangsstillingen.

2.1.3. Andre nedrykningssituationer

Tjenestemandslovens § 55 finder også anvendelse, hvis tjenestemanden af anden årsag, der ikke kan tilregnes den pågældende, overgår til en anden stilling, hvor lønnen er lavere end i den hidtidige stilling. Begrebet »anden utilregnelig årsag« omfatter i overensstemmelse med forståelsen af begrebet i tjenestemandspensionslovens § 2 navnlig nedrykninger på grund af uegnethed og samarbejds vanskeligheder.

Der ydes § 55-tillæg ved nedrykning af årsager, der ikke kan tilregnes tjenestemanden, selv om nedrykningen sker efter ansøgning, jf. Folketingstidende 1968-69, Tillæg A, spalte 3919. Det er således uden betydning for ydelse af § 55-tillæg, om nedrykningen sker på foranledning af ansættelsesmyndigheden eller tjenestemanden, når blot overgangen sker af en årsag, der ikke kan tilregnes tjenestemanden.

I forbindelse med omstruktureringer, hvor der ikke kan anvises tjenestemanden en anden passende stilling, men hvor vedkommende accepterer et tilbud om ansættelse i en stilling, som den pågældende ikke er forpligtet til at overtage, er der ligeledes i praksis efter omstændighederne ydet § 55-tillæg.

2.1.4. Beregning af § 55-tillæg

Ifølge tjenestemandslovens § 55, stk. 1, ydes tillæg »til udligning af forskellen«.

Tillægget udligner den til enhver tid værende forskel mellem den samlede faste løn i den lavere stilling og den samlede faste løn, tjenestemanden ville have

opnået ved forbliven i den hidtidige stilling. Det er således ikke blot forskellen i lønrammelønnen, der udlignes.

Eventuelle anciennitetstillæg, som ville være opnået i den hidtidige stilling ved uafbrudt ansættelse i denne, indgår i beregningen på de relevante tidspunkter. Andre ændringer i lønnen i den hidtidige stilling, som får virkning efter nedrykningstidspunktet, f.eks. omklassificeringer, påvirker derimod ikke § 55-tillægget.

Det må antages, at følgende løndele i de nye lønssystemer indgår i beregningsgrundlaget for såvel den hidtidige stilling som den nye stilling ved fastsættelse af § 55-tillæg:

- 1) Basisløn. Hvis basislønnen er geografisk differentieret, lægges den nye stillings geografiske placering til grund.
- 2) Centralt aftalte tillæg (herunder topcheftillæg), der ikke ydes for en rådighedsforpligtelse eller over-/merarbejdsforpligtelse eller erstatter timebaserede arbejdstidsbestemte eller arbejdsbestemte tillæg.
- 3) Decentralt og lokalt aftalte varige funktionstillæg (funktionstillæg, hvor den funktion, der ligger til grund for tillægget, må anses for en afgørende del af selve stillingsindholdet).
- 4) Decentralt og lokalt aftalte varige kvalifikationstillæg.
- 5) Decentralt og lokalt aftalte midlertidige kvalifikations- og funktionstillæg.

Midlertidige tillæg indgår i lønnen i den periode, tillægget ydes eller skulle have været ydet efter den indgåede aftale.

§ 55-tillæg beregnes som den til enhver tid værende forskel mellem lønnen i den nye stilling og lønnen i den hidtidige stilling på det nye tjenestested. Eventuelle anciennitetsbetingede lønstigninger, som ville være opnået i den hidtidige stilling ved uafbrudt ansættelse i denne, indgår i beregningen på de relevante tidspunkter. Andre ændringer i lønnen i den hidtidige stilling, som får virkning efter nedrykningstidspunktet, påvirker ikke § 55-tillægget.

2.1.5. Den pensionsmæssige behandling af § 55-tillæg

Efter tjenestemandspensionslovens § 5, stk. 1, indgår et eventuelt personligt pensionsgivende tillæg i henhold til tjenestemandslovens § 55 i tjenestemandens pensionsgivende løn. Et § 55-tillæg er pensionsgivende i det omfang, det udligner pensionsgivende løn. Tjenestemandspensionen svarer således til pensionen i den hidtidige stilling.